

**UCHWAŁA NR XLIII/500/2017
RADY MIEJSKIEJ MIELNA**

z dnia 24 listopada 2017 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na 2018 rok.**

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016r. poz. 487 ze zm.), art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017r. poz. 783 ze zm.), art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017r. poz. 1875), Rada Miejska Mielna uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2018 rok, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Mielna.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej Mielna

Tadeusz Jarząbek

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2018 ROK

I. WPROWADZENIE.

Gmina Mielno na mocy ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii ma obowiązek corocznego uchwalania gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określającego obszary w których podejmowane będą działania.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2018 rok- zwany dalej Programem- określa lokalną strategię profilaktyki, minimalizację szkód społecznych i indywidualnych, wynikających z używania alkoholu oraz narkotyków.

Choć alkohol jest trucizną i z punktu widzenia toksykologii każda ilość wypitego alkoholu jest ryzykowna, to jednak w większości przypadków spożywanie małych dawek alkoholu nie pociąga za sobą widocznych szkód zdrowotnych i konsekwencji społecznych. Mimo to nie powinni pić alkoholu:

- młodzi ludzie (ze względu na ryzyko poważnych zaburzeń rozwojowych),
- kobiety w ciąży i matki karmiące (z powodu ryzyka uszkodzenia płodu i negatywnego wpływu na zdrowie dziecka),
- osoby chore, przyjmujące leki wchodzące w reakcje z alkoholem,
- wszyscy, którzy znajdują się w okolicznościach wykluczających picie (kierując pojazdami, przebywając w pracy, w szkole, itp.),
- osoby, którym szkodzi każda, nawet najmniejsza, ilość alkoholu.

Osoby pijące alkohol mogą wielokrotnie w ciągu swojego życia zmieniać wzór spożywania alkoholu od abstynencji, poprzez picie o niskim poziomie ryzyka, do spożywania alkoholu w sposób wysoce ryzykownym i szkodliwym. Niektóre z nich się uzależniają. Ktoś, kto dzisiaj pije alkohol na poziomie niskiego ryzyka może w wyniku różnego rodzaju okoliczności zwiększyć swoje picie do poziomu wysokiego ryzyka. Abstynent może w każdej chwili zacząć pić, a osoba uzależniona może zostać abstynentem.

Ryzykowne spożywanie alkoholu to picie nadmiernych ilości alkoholu (jednorazowo i w określonym przedziale czasowym) niepociągające za sobą aktualnie negatywnych konsekwencji, przy czym można oczekiwać, że konsekwencje te pojawią się, o ile obecny model picia alkoholu nie zostanie zmieniony.

Szkodliwe picie alkoholu to taki wzorzec picia, który już powoduje szkody zdrowotne, fizyczne bądź psychiczne, ale również psychologiczne i społeczne, przy czym nie występuje uzależnienie od alkoholu. Aby rozpoznać szkodliwe używanie alkoholu, opisany wzorzec picia powinien utrzymywać się przez co najmniej miesiąc lub występować w sposób powtarzający się w ciągu 12 miesięcy.

Program w swych założeniach uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii określone w Narodowym Programie Zdrowia¹ oraz zawiera kontynuację szeregu działań, zgodnych zarówno z kierunkami zawartymi w ustawach, jak i z innymi dokumentami strategicznymi, do których należą m.in.:

- Wojewódzki Program Przeciwdziałania Uzależnieniom na lata 2012-2020, przyjęty uchwałą Nr XIII/153/12 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 21 lutego 2012r.,

¹- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz. U. z 2016r. poz. 1492).

- Strategia Rozwoju Gminy Mielno na lata 2014-2022, przyjęta uchwałą Nr LIX/589/2014 Rady Gminy Mielno z dnia 02 października 2014r.,
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mielno na lata 2014-2020, przyjęta uchwałą Nr LV/570/14 Rady Gminy Mielno z dnia 30 czerwca 2014r.

II. RYNEK NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH.

Na terenie Gminy Mielno zamieszkuje 4 740 mieszkańców (stan: 31.12.2016r.), z czego 3 993 osoby to mieszkańcy powyżej 18 roku życia (84,22 % całej populacji gminy). Od 2003 roku łączny limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych (sklepów i lokali gastronomicznych) uchwalany przez organ stanowiący utrzymuje się na stałym poziomie, zgodnie z tabelą nr 1.

Tabela nr 1

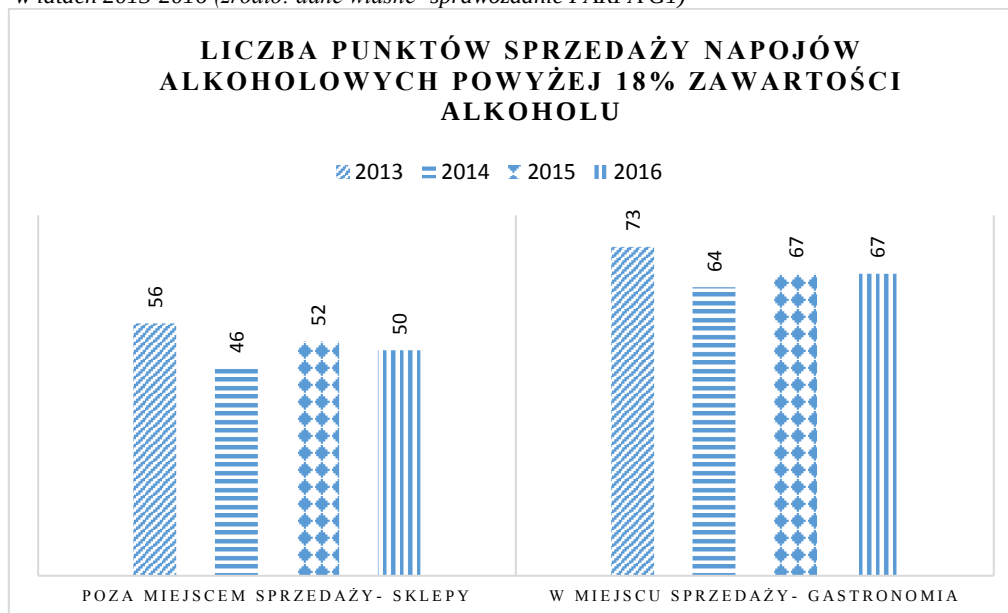
Uchwalona liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy Mielno w latach 1993-2017 (źródło: dane własne)

Lata	1993-1998	1998-2001	2001-2003	2003-2017
Sklepy	70	45	50	100
Lokale gastronomiczne	nie określono	nie określono	150	150

Również na stałym poziomie utrzymuje się liczba punktów sprzedających napoje alkoholowe o zawartości alkoholu powyżej 18% (wykres nr 1). Jednak na uwagę zasługuje fakt, że większość z tych punktów uruchamianych jest w okresie sezonu letniego.

Wykres nr 1

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych powyżej 18% zawartości alkoholu (stan na 31 grudnia) w latach 2013-2016 (źródło: dane własne- sprawozdanie PARPA G1)

Liczba jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy utrzymuje spadkową tendencję (tabela nr 2). Zezwolenia te wydawane są przedsiębiorcom już posiadającym zezwolenia obsługujący dodatkowo m.in. imprezy, festyny.

Tabela nr 2

Liczba jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydanych w Gminie Mielno w latach 2013-2016

(źródło: dane własne- sprawozdanie PARPA G1)

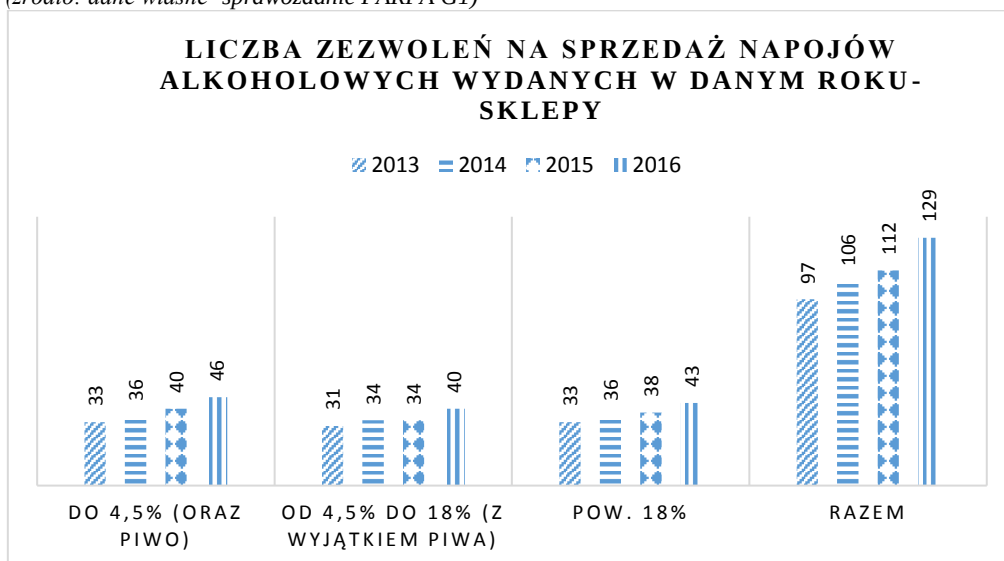
Rok	2013	2014	2015	2016
Liczba zezwoleń jednorazowych	19	29	30	22

W ostatnich latach na terenie gminy również zauważalny jest wzrost wydawanych w danym roku zezwoleń (nowe zezwolenia) na sprzedaż napojów alkoholowych poza miejscem spożycia (sklepy) oraz spadek w miejscu spożycia (gastronomia) (wykres nr 2 i 3).

Wykres nr 2

Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych poza miejscem sprzedaży (sklepy) w latach 2013-2016

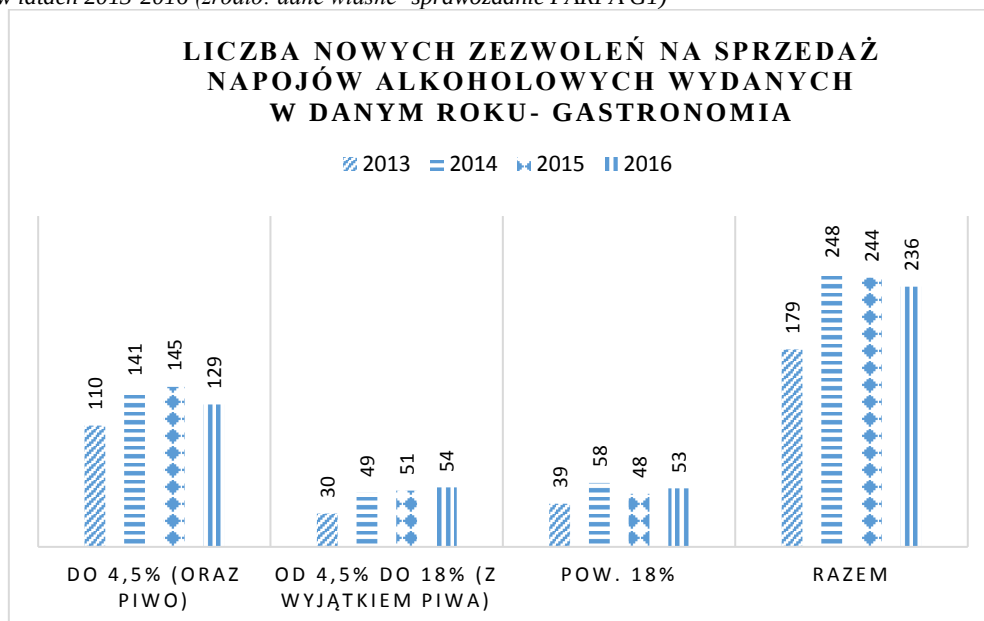
(źródło: dane własne- sprawozdanie PARPA G1)

Wykres nr 3

Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych poza miejscem sprzedaży (gastronomia) w latach 2013-2016

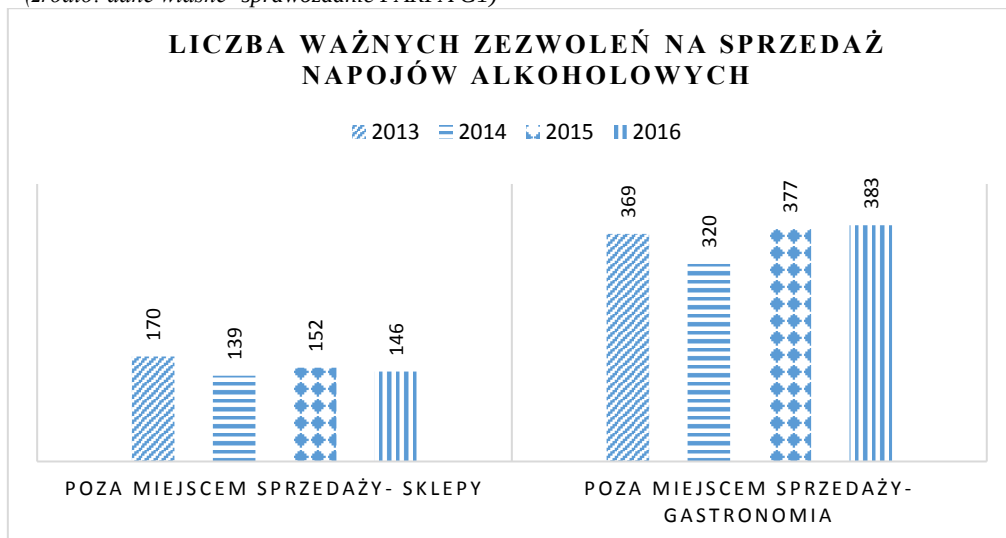
(źródło: dane własne- sprawozdanie PARPA G1)

Liczba ważnych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na dzień 31 grudnia utrzymuje się na porównywalnym poziomie (wykres nr 4).

Wykres nr 4

Liczba ważnych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w latach 2013-2015 na dzień 31 grudnia
(źródło: dane własne- sprawozdanie PARPA G1)

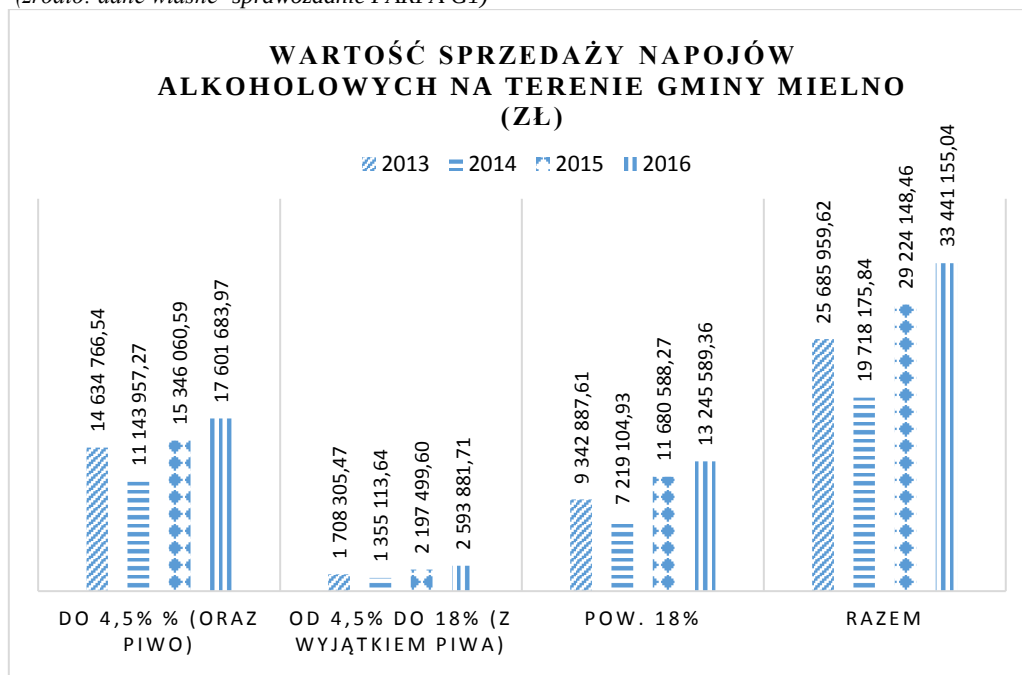

Na wykresie nr 5 przedstawiono dane dotyczące wartości sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy w latach 2013-2016 określone na podstawie składanych corocznie oświadczeń przez przedsiębiorców.

Wykres nr 5

Wartość sprzedanego alkoholu na terenie gminy w latach 2013-2016

(źródło: dane własne- sprawozdanie PARPA G1)

Analiza danych za lata 2013– 2016 dotycząca liczby wydanych decyzji:

- o cofnięcie zezwolenia- wskazuje ich spadek (tabela nr 3). Najczęstszymi powodami podjęcia decyzji o cofnięciu zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych było nieprzestrzeganie warunków sprzedaży napojów alkoholowych (brak aktualnego tytułu prawnego do lokalu) oraz przedstawienie fałszywych danych w oświadczeniu o wartości sprzedaży napojów alkoholowych. W ostatnich latach nie wydano żadnej decyzji o cofnięcie zezwolenia spowodowanej zakłócaniem porządku publicznego.

Tabela nr 3

Liczba decyzji o cofnięcie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w latach 2013-2016 (źródło: dane własne)

Rok	2013	2014	2015	2016
Liczba decyzji o cofnięciu zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	1	4	23	7

- 2) wygaszających- utrzymuje się na stałym poziomie (tabela nr 4). Najczęstszymi powodami podjęcia decyzji o wygaszeniu jest złożenie wniosku przez przedsiębiorcę (likwidacja punktu), upływ terminy ważności zezwolenia, zmiana składu osobowego wspólników spółki cywilnej, brak dokonania opłat oraz brak złożenia oświadczenia ze sprzedaży napojów alkoholowych za ubiegły rok.

Tabela nr 4

Liczba decyzji wygaszających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w latach 2013-2016 (źródło: dane własne)

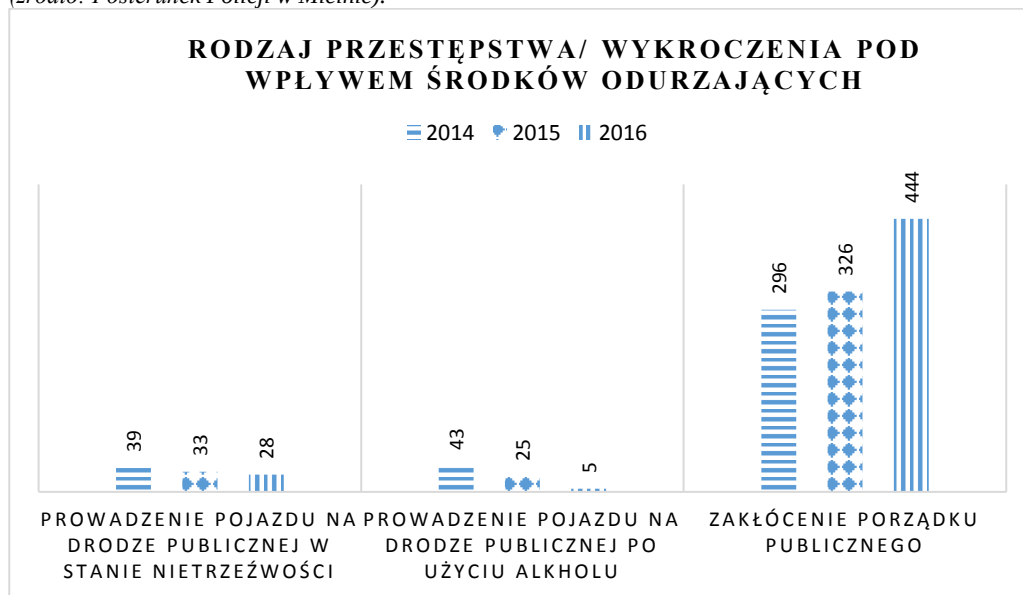
Rok	2013	2014	2015	2016
Liczba decyzji wygaszających na sprzedaż napojów alkoholowych	266	307	301	347

Z analizy danych z Posterunku Policji w Mielnie, Komisariatu Policji I w Koszalinie wynika, że liczba przestępstw/ wykroczeń pod wpływem środków odurzających (wykres nr 6):

- 1) maleje ze względu na prowadzenie pojazdów na drodze publicznej w stanie nietrzeźwości oraz po użyciu alkoholu,
- 2) wzrasta ze względu na zakłócenia porządku publicznego.

Wykres nr 6

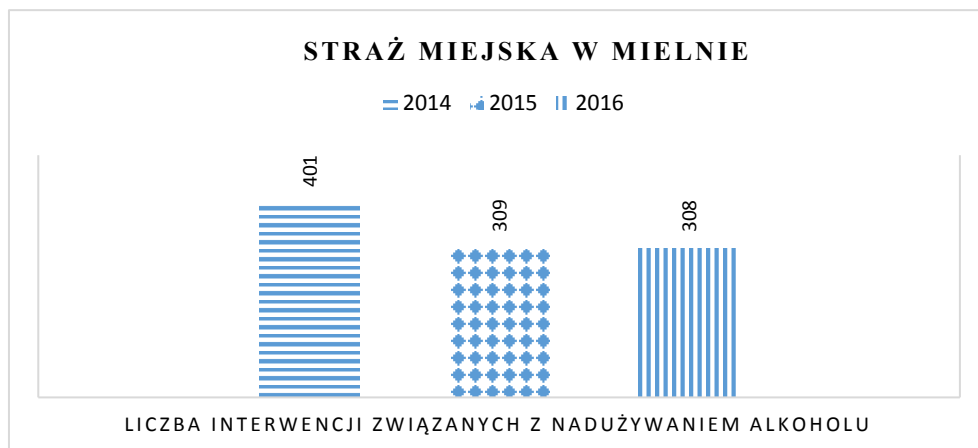
Liczba przestępstw/ wykroczeń pod wpływem środków odurzających w latach 2014-2016 (źródło: Posterunek Policji w Mielnie).

Z analizy danych z Straży Miejskiej w Mielnie wynika, że spada liczba interwencji związanych z nadużywaniem alkoholu (wykres nr 7):

Wykres nr 7

Liczba interwencji związanych z nadużywaniem alkoholu w latach 2014-2016
(źródło: Straż Miejska w Mielnie).

Zgodnie z uchwałą Nr X/141/15 Rady Gminy Mielno z dnia 30 czerwca 2015r. oraz uchwałą Nr XXX/365/2016 Rady Gminy Mielno z dnia 29 grudnia 2016r. określono wysokość opłaty za pobyt w placówce sprawującej opiekę nad osobami nietrzeźwymi przebywającymi na terenie gminy Mielno wynosi: 250 zł (do 10 lutego 2017r.), 290 zł (od 11 lutego 2017r.). Analiza danych (tabela nr 5) wskazuje znaczny wzrost liczby osób zatrzymanych do wytrzeźwienia w Ośrodku Terapii i Opieki Nad Nietrzeźwymi Sp. z o.o. w Koszalinie.

Tabela nr 5

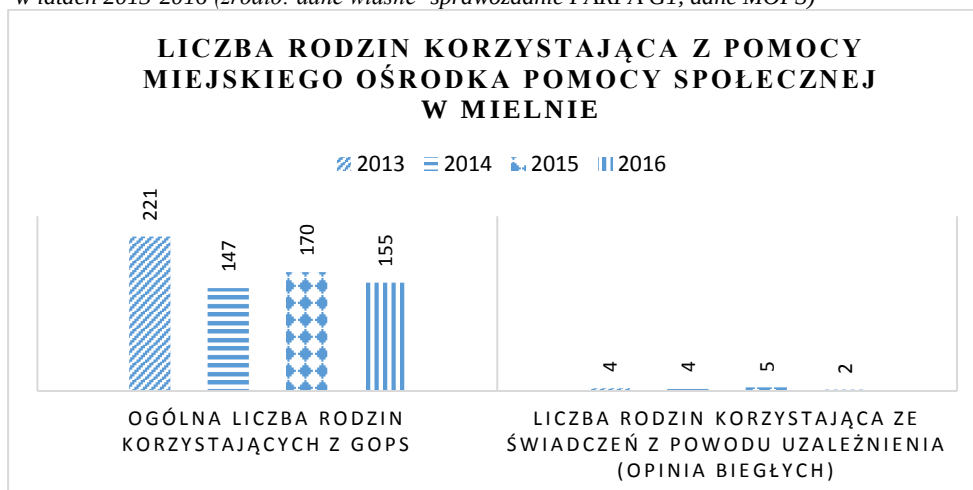
Liczba osób umieszczonych w Ośrodku Terapii i Opieki Nad Nietrzeźwymi Sp. z o.o. w Koszalinie
(źródło: dane Ośrodka Terapii i Opieki Nad Nietrzeźwymi Sp. z o.o. w Koszalinie)

Liczba osób	Rok							
	2013		2014		2015		2016	
	I-V, IX-XII	VI-VIII	I-V, IX-XII	VI-VIII	I-V, IX-XII	VI-VIII	I-V, IX-XII	VI-VIII
Kobiety	1	2	3	1	1	0	1	3
Mężczyźni	22	12	17	7	17	19	33	61
razem:	23	14	20	8	18	19	34	64
	37		28		37		98	

Liczba rodzin którym udzielono pomoc oraz u których stwierdzono problem alkoholowy (opinia biegłego psychiatry) przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mielnie utrzymuje się od kilku lat na stałym poziomie (wykres nr 8). Rodzaj pomocy udzielanej przez MOPS przedstawiono na wykresie nr 9 oraz powody przyznawania pomocy rodzinie (wykres nr 10).

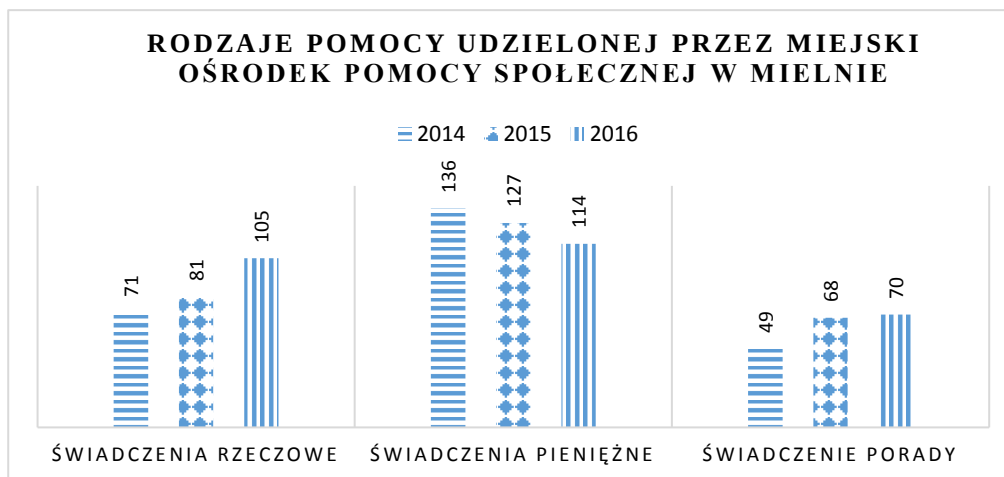
Wykres nr 8

Liczba rodzin korzystająca z MOPS m.in. z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu w latach 2013-2016 (źródło: dane własne- sprawozdanie PARPA G1, dane MOPS)

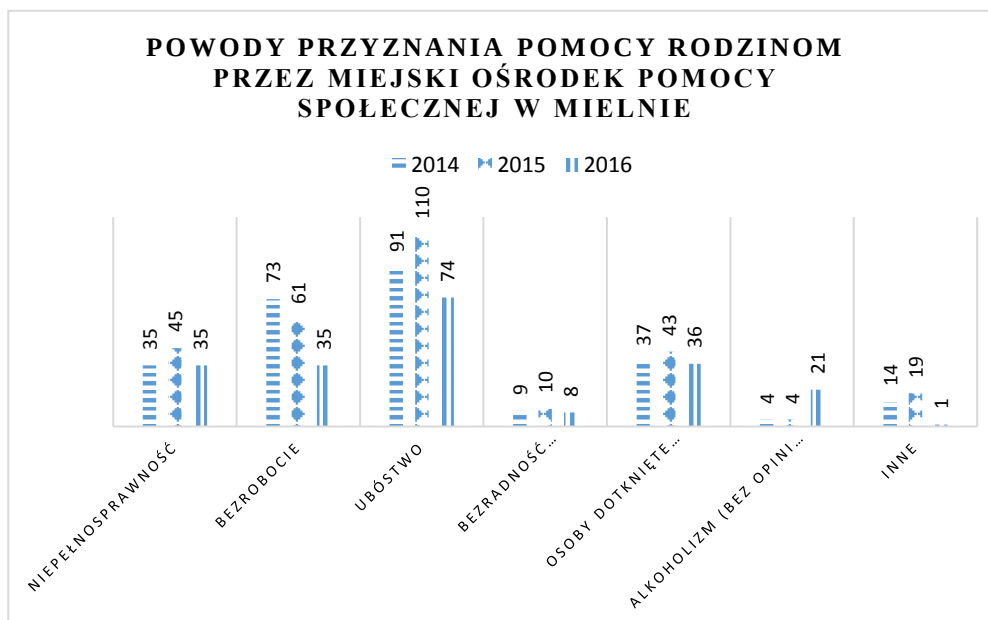
Wykres nr 9

Rodzaje pomocy udzielonej przez MOPS (rodziny mogą korzystać z wielu form pomocy jednocześnie)
w latach 2014-2016 (źródło: dane MOPS)

Wykres nr 10

Powody przyznawania pomocy przez MOPS w latach 2014-2016
(źródło: dane MOPS)

Według Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych- „80 % Polaków spożywa alkohol”, a „11,9 % dorosłych Polaków pije alkohol nadmiernie i szkodliwie”. Jednak, aby oszacować populację osób zamieszkałych na terenie gminy mogących mieć w najbliższym otoczeniu problem alkoholowy przyjęto ogólnopolskie wskaźniki obrazujące zakres zjawiska (tabela nr 6).

Tabela nr 6

Populacja osób, u których występują różne kategorie problemów alkoholowych
(źródło: GUS, dane szacunkowe PARPA)

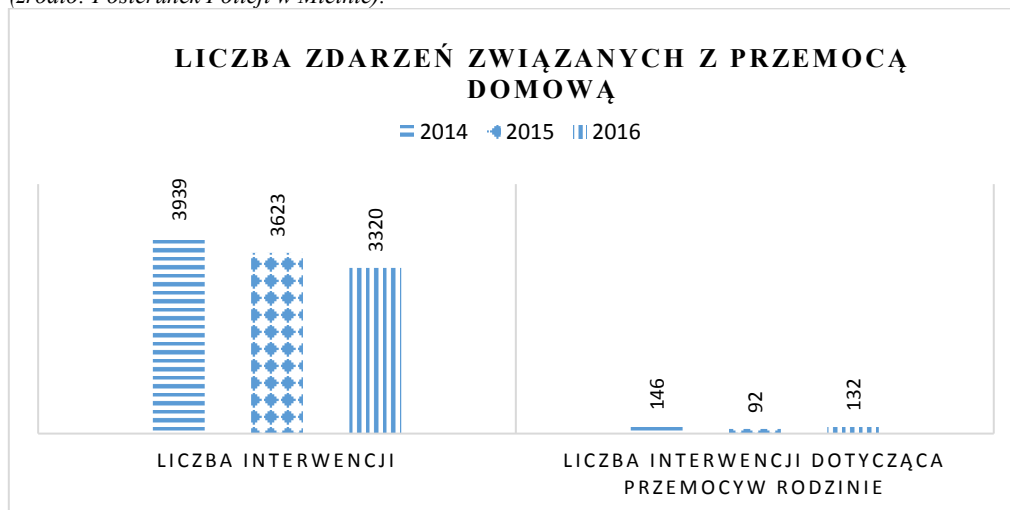
Wskaźnik	Polska 38 432 992 osób 31.12.2016r.	Gmina Mielno 4 740 osób 31.12.2016r.
Ilość osób uzależnionych od alkoholu- ok. 1,5-2% populacji	ok. 770 000	ok. 95
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (np. współmałżonkowie, rodzice)- ok. 3-5% populacji	ok. 1 920 000	ok. 236
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików- ok. 4% populacji	ok. 1 538 000	ok. 188
Osoby pijące szkodliwie- ok. 5-7% populacji	ok. 2 700 000	ok. 330

Z analizy danych z Posterunku Policji w Mielnie, Komisariatu Policji I w Koszalinie wynika, że wzrasta liczba zdarzeń związanych z przemocą domową (wykres nr 11):

Wykres nr 11

Liczba zdarzeń związanych z przemocą domową w latach 2014-2016

(źródło: Posterunek Policji w Mielnie).

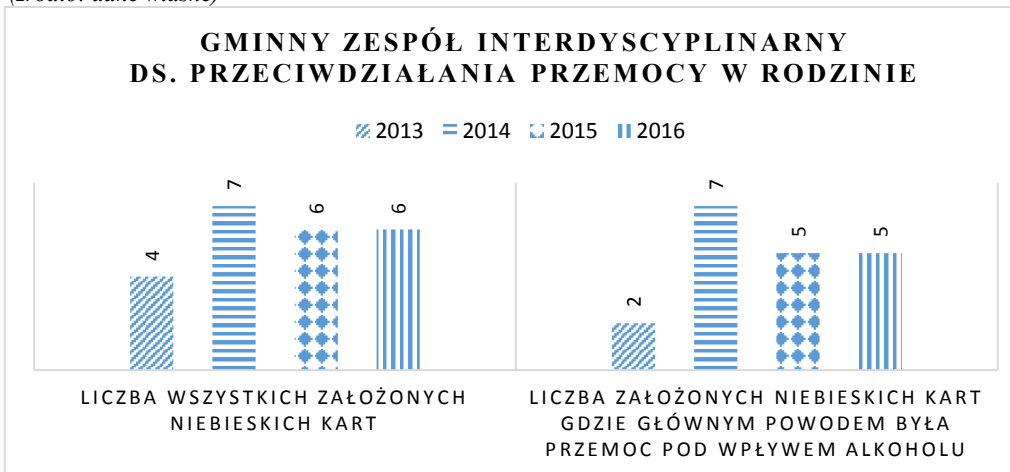

Działania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie są skierowane do osób, rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, ukierunkowane głównie na rozwiązanie konkretnego problemu w rodzinie. Celem zespołu jest: pomoc osobom, rodzinom, grupom problemowym i środowiskowym dysfunkcyjnym w przezwyciężaniu ich problemów; efektywne podejmowanie działań pomocowych; współdziałanie z innymi podmiotami przy rozwiązywaniu problemu i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie podejmował czynności w zakresie pomocy rodzinom w ramach procedury Niebieskiej Karty (wykres nr 12).

Wykres nr 12

Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w latach 2013-2016

(źródło: dane własne)

Najsukuteczniejszym sposobem przerwania przemocy jest odizolowanie sprawcy od osoby dotkniętej przemocą. Funkcjonariusze Policji (art. 15a ustawy z dnia 6 kwietnia 1990r. o Policji) mogą zatrzymać sprawcę przemocy, który stwarza bezpośrednie zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzkiego. Sąd natomiast zastosować może środek zapobiegawczy w postaci nakazu opuszczenia przez sprawcę lokalu mieszkalnego zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym (art. 275a ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks postępowania karnego). Nakaz opuszczenia lokalu mieszkalnego przez podejrzanego o stosowanie przemocy w skali kraju jest wydawany coraz częściej, jednak w praktyce przeważnie to osoba doświadczająca przemocy musi szukać bezpiecznego schronienia.

III. DIAGNOZA STANU PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA TERENIE GMINY MIELNO.

W 2017r. zostały zlecone firmie zewnętrznej opracowanie:

- 1) „Diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych” obejmującej ankietowanie sprzedawców napojów alkoholowych, rodziców oraz uczniów powyżej klasy IV szkół podstawowych,
- 2) „Badania dostępności sprzedaży alkoholu nieletnim” obejmującego projekt profilaktyczno- interwencyjny (tzw. tajemniczy klient), szkolenie terenowe, audyt w punktach sprzedaży.

na podstawie których opracowano niniejszą diagnozę.

Diagnoza mieszkańców (rodziców)

Badania objęły rodziców ankietowanych uczniów i zostały zorganizowane przy użyciu internetowego narzędzia CORIGO. W badaniu wzięło udział 84 osoby (19 mężczyzn, 65 kobiet). Średnia wieku respondentów wynosi 43 lata.

Celem badania była identyfikacja zagrożeń społecznych w środowisku lokalnym, w szczególności obejmujących:

- postawy społeczne dotyczące problemów istotnych w środowisku lokalnym,
- zagadnienia związane z substancjami psychoaktywnymi, takimi jak narkotyki i dopalacze,
- zagadnienia związane ze spożywaniem alkoholu, postawami wobec alkoholi oraz problematyką uzależnienia,
- zagadnienia związane z uzależnieniem od papierosów oraz e-papierosów,
- zagadnienia związane z uzależnieniem od hazardu,
- zagadnienia związane z przemocą w rodzinie, w tym przekonania dotyczące modelu wychowania dzieci i młodzieży w kontekście stosowania kar fizycznych,
- zagadnienia związane z cyberprzemocą oraz uzależnieniami od czynności związanych z nowymi technologiami.

Wiek inicjacji alkoholowej i nikotynowej

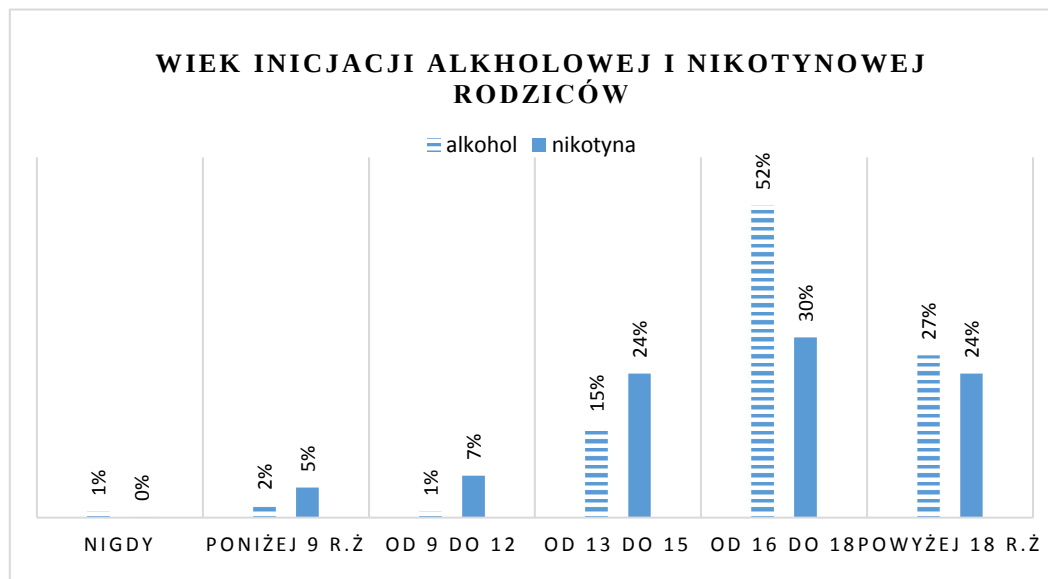
O zwyczajach związanych (wykres nr 13):

- 1) ze spożywaniem alkoholu dobrze świadczy fakt, że 27% osób zaczęło spożywać alkohol dopiero po uzyskaniu pełnoletności. Z kolei tylko 1% badanych nigdy nie próbowało alkoholu. Najwięcej rodziców, bo 52% wskazało na przedział wiekowy między 16 a 18 rokiem życia.
- 2) z paleniem papierosów wynika, że 11% osób nigdy nie paliło. Z kolei aż 60% zapaliła pierwszego papierosa przed 18-tym rokiem życia, a 24% po uzyskaniu pełnoletności.

W ciągu ostatnich lat można zaobserwować tendencję do zmniejszania się ilości osób palących papierosy. 64% rodziców nie pali w ogóle, 14% pali okazjonalnie papierosy lub e-papierosy, a 22% pali regularnie. Żaden z respondentów nie pali regularnie e-papierosów. Ze względu na rosnącą popularność e-papierosów rodzice zostali zapytani o ich szkodliwość. Producenci tych wyrobów sugerują, że stanowią one zdrowsze odpowiedniki klasycznych papierosów. Istotnie nie zawierają one substancji smolistych, jednak nadal dostarczają one nikotynę-substancję o działaniu psychoaktywnym, skutkującą wieloma negatywnymi konsekwencjami zdrowotnymi. 64% respondentów uważa, że e-papierosy są tak samo szkodliwe jak klasyczne papierosy, ale 4% wierzy w mit, że nie działają one negatywnie na zdrowie człowieka.

Wykres nr 13

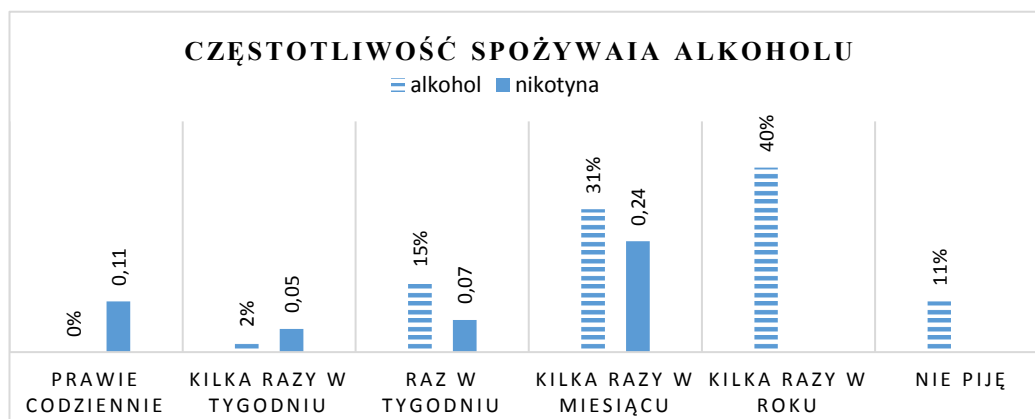
Wiek inicjacji alkoholowej i nikotynowej rodziców uczniów powyżej klasy IV szkoły podstawowej

Częstotliwość spożywania alkoholu

40% respondentów to osoby deklarujące spożywanie alkoholu kilka razy w roku. Tylko 11% badanych przyznaje, że go nie spożywa, a 15% robi to raz w tygodniu. Można wywnioskować, że rodzice mają raczej konserwatywne podejście do okazjonalnego spożywania alkoholu.

Wykres nr 14

Częstotliwość spożywania alkoholu przez rodziców uczniów powyżej klasy IV szkoły podstawowej

Zachowania związane z piciem alkoholu są w dużej mierze zależne od postaw, czyli chociażby wiedzy na temat szkodliwego działania alkoholu, emocji i motywacji, które towarzyszą jego spożywaniu. Aż 87% rodziców potwierdziło mīt jakoby alkohol zawarty w „słabszych” napojach (piwo, wino) był mniej szkodliwy niż ten zawarty w wysokoprocentowych napojach (np. wódka). Ponadto, aż 65% respondentów uważa, że należy lub raczej należy ograniczyć dostęp do napojów alkoholowych bądź kontrolować jego sprzedaż. Łącznie 65% rodziców ocenia osoby pijące alkohol jako zagrażające lub raczej zagrażające bezpieczeństwu w środowisku lokalnym. Z kolei 72% respondentów zgadza się lub raczej zgadza się ze stwierdzeniem, że osoby nieletnie mogą z łatwością kupić alkohol w lokalnych sklepach.

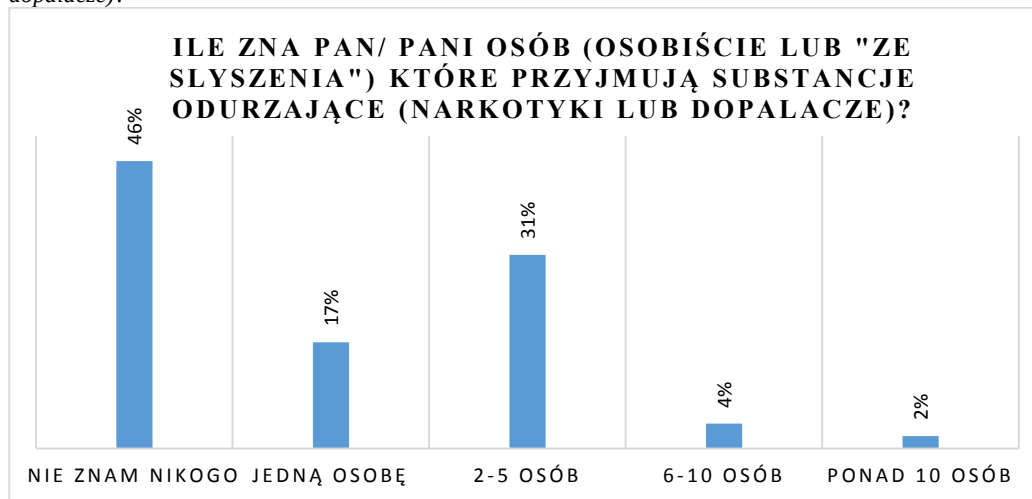
Chociaż rodzice deklarują wstrzemięźliwość w kwestiach spożywania alkoholu, można uznać, że większość z nich przyjmuje konstruktywne postawy wobec alkoholu. W kwestiach takich, jak: traktowanie alkoholu jako rozwiązania trudnych sytuacji tylko 5% rodziców odpowiedziało pozytywnie. Zgodę na prowadzenie samochodu po spożyciu alkoholu wyraża 5% respondentów, a picie w ciąży spotyka się z aprobatą tylko 2% osób.

Substancje odurzające (narkotyki, dopalacze, leki)

Aż 54% rodziców zna przynajmniej jedną osobę zażywającą substancje psychoaktywne: narkotyki lub dopalacze (wykres nr 15).

Wykres nr 15

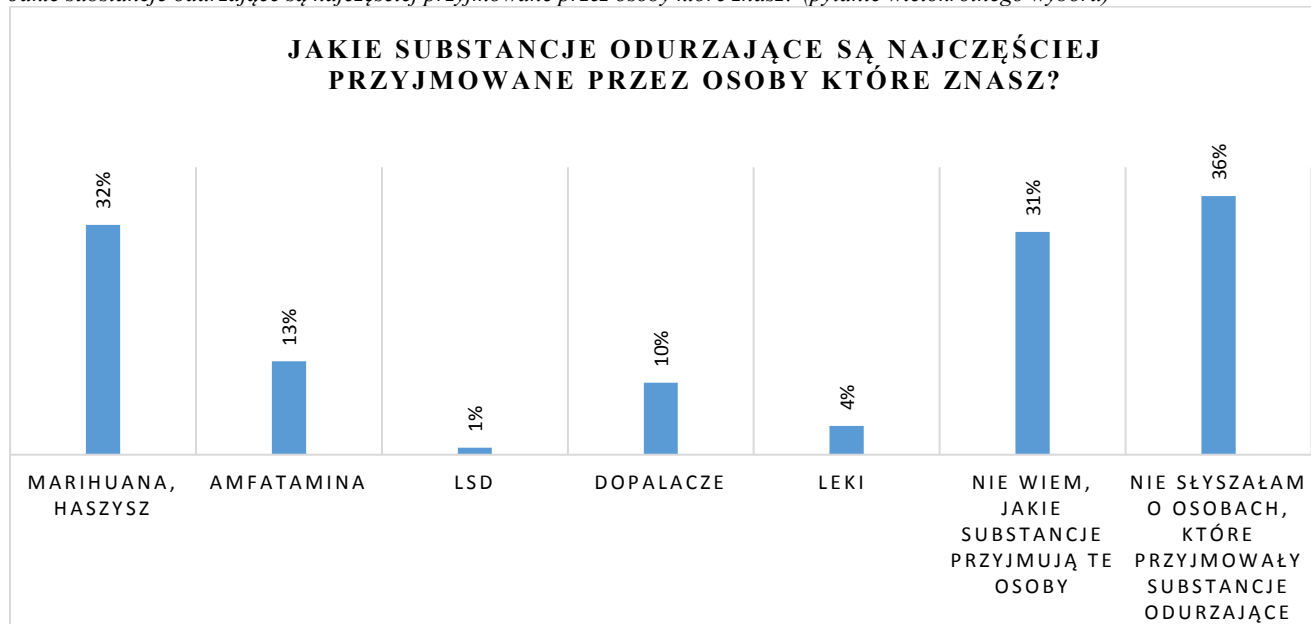
Ile zna Pan/ Pani osób (osobiście lub „ze słyszenia”) które przyjmują substancje odurzające (narkotyki lub dopalacze)?

Wśród najczęściej stosowanych w środowisku lokalnym substancji znalazła się marihuana i haszysz (wykres nr 16)- aż 54% respondentów zna osoby, które przyjmują te substancje. Warto zaznaczyć, iż w społeczeństwie istnieje szeroko rozpowszechnione przekonanie o nikłej szkodliwości marihuany (najczęściej przyjmuje się ją poprzez palenie suszu).

Wykres nr 16

Jakie substancje odurzające są najczęściej przyjmowane przez osoby które znasz? (pytanie wielokrotnego wyboru)

12% badanych wie, gdzie można nabyć substancje psychoaktywne takie, jak narkotyki czy dopalacze. W polskim społeczeństwie oprócz narkotyków i dopalaczy poważnym problemem są również dostępne leki w aptekach. Niektóre z nich np. pseudoefedryna wywierają wpływ na układ nerwowy i mogą być stosowane niezgodnie z przeznaczeniem w celu wywołania efektów odurzających. Wiele osób może być także uzależnionych od powszechnie dostępnych leków przeciwbólowych. Sprzedaż leków w Polsce od kilkunastu lat rośnie. Jak podaje Urząd Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych, nasz kraj jest na szóstym co do wielkości rykiem zbytu leków w Europie. Pod względem liczby opakowań przypadających na jednego mieszkańca zajmujemy drugie miejsce- za Francją.

Przemoc w rodzinie

Z danych ogólnopolskich, Polacy deklarują, że najczęściej doświadczają agresji w domu (9%) bądź na ulicy poza najbliższą okolicą (9%). Podobna liczba osób (8%) pada ofiarą przemocy nieopodal miejsca zamieszkania. Co dwudziesty ankietowany (5%) został zaatakowany w restauracji, kawiarni lub na dyskotecę, czterech na stu (4%) spotkało się z przemocą w pracy lub szkole, a trzech na stu (3%) w środkach komunikacji.

Wyniki badań na terenie Gminy Mielno są również niepokojące ponieważ, aż 19% respondentów ma w swoim otoczeniu osoby, które doświadczają przemocy w rodzinie, a 23% podejrzewa, że tak się dzieje. Ponadto 37% badanych deklaruje, że wie do jakich instytucji może zgłosić się osoba doświadczająca przemocy w rodzinie. Do najczęściej wymienianych jest MOPS, Policja i PCPR. Celem zwiększenia świadomości mieszkańców na temat instytucji oferujących pomoc osobom, które doświadczają przemocy w rodzinie będzie przeprowadzona przez MOPS kampania informacyjna. Prawie większość badanych (93%) zdecydowanie lub raczej zdecydowanie zgadza się ze stwierdzeniem, że przyczyną przemocy w rodzinie jest alkohol. Warto pamiętać, że spożywanie alkoholu nasila tendencję do stosowania przemocy, ale nie jest jej bezpośrednią przyczyną. Oznacza to, że wyleczenie uzależnienia od alkoholu nie pozwala na zakończenia problemu przemocy w rodzinie.

Gry hazardowe

Z danych ogólnopolskich wynika, że w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie, co trzeci Polak w wieku 15+ grał w jakieś gry na pieniądze (34,2%). Polacy najczęściej grają w gry liczbowe Totalizatora Sportowego (26,8%), a w dalszej kolejności w zdrapki (13,3%), loterie/ konkursy SMS-owe (7,4%) oraz na automatach do gier z tzw. niskimi wygranymi (4,5%). O hazardzie mówi się, że jest to ukryty nałóg, ponieważ nie widać od razu wyraźnych symptomów uzależnienia. Niestety, uzależnienie od hazardu często występuje z innymi problemami, jak nadużywanie alkoholu czy narkotyków.

Zdecydowana większość respondentów (rodziców) nie korzysta z wyróżnionych w badaniu form gier losowych. Dotyczy to zarówno zakładów bukmacherskich (96%), gier na automatach (98%), internetowych gier hazardowych (100%). Niemniej jednak popularnymi okazują się gry losowe, jak np. Lotto, czy zdrapki. Od czasu do czasu gra w nie, ponad połowa badanych (56%). W subiektywnej ocenie większości mieszkańców zjawisko uzależnienia od hazardu jest dość i bardzo rzadkie (88%). Jednak dość niepokojące jest, że aż 89% respondentów nie wie, gdzie mogą zgłosić się osoby uzależnionej od hazardu. Celem zwiększenia świadomości mieszkańców na temat instytucji oferujących pomoc osobom, które borykają się z problemem hazardowym przeprowadza przez MOPS kampania informacyjna.

Cyberprzemoc

Zjawisko cyberprzemocy definiuje się jako przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych. Podstawowe formy zjawiska to nękanie, straszenie, szantażowanie z użyciem Sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających kompromitujących informacji, zdjęć, filmów, podszywanie się w Sieci pod kogoś wbrew jego woli. Do działań określanych mianem cyberprzemocy wykorzystywane są głównie: poczta elektroniczna, czaty, komunikatory, strony internetowe, blogi, serwisy społecznościowe, grupy dyskusyjne, SMS, MMS.

Badania wykazały, że cyberprzemoc może stanowić problem dla lokalnej społeczności, ponieważ zanotowano niepokojące sygnały w tej kwestii. 38% badanych ma w swoim otoczeniu osoby, które padły ofiarą przestępstwa internetowego (np. włamanie na konto, oszustwa, wyłudzenia, zniesławienia), a kolejne 17% nie jest pewna, ale ma podejrzenia, że tak właśnie się stało. W ramach programu zostanie zwiększona edukacja prawna i psychologiczna lokalnej społeczności.

Uzależnienie od komputera lub Internetu

88% badanych rodziców uważa, że uzależnienie od komputera lub Internetu jest bardzo lub dość powszechnym zjawiskiem w środowisku lokalnym. Z kolei 4% respondentów postrzega te zjawiska jako bardzo rzadkie. Ponadto większość respondentów uważa, że osoby korzystające z Internetu są anonimowe (90%) oraz, że należy ostrożnie dzielić się swoimi danymi w Internecie (94%). Jednocześnie, aż 49% badanych uważa w sposób zdecydowany lub jest raczej przekonana o tym, że przestępcy internetowi unikają kary. W ramach programu zostanie zwiększona edukacja prawna i psychologiczna lokalnej społeczności.

Diagnoza uczniów szkół prowadzonych przez Gminę Mielno

Badania objęły uczniów klas IV-VII szkół podstawowych oraz klas II-III gimnazjum i zostały zorganizowane przy użyciu internetowego narzędzia CORIGO. W badaniu wzięło udział 199 uczniów (145 szkoła podstawowa, 54 gimnazjum).

Celem badania była analiza postaw i przekonań wobec substancji psychoaktywnych:

- alkoholu,
- narkotyków,
- dopalaczy.

Funkcjonowanie uczniów w szkole

Prawie połowa uczniów czuje się w szkole bardzo dobrze (SP- 41%, G- 48%). Jednak 4% uczniów gimnazjum oraz 3% uczniów szkoły podstawowej chciałaby zmienić klasę. Uczniowie szkół podstawowych w sporej części nie byli na wagarach (63%) lub byli na nich tylko raz (20%). Odsetek takich osób wzrasta wraz z wiekiem- w gimnazjum już 48% uczniów kilka razy uciekło z lekcji. Podawanym przez uczniów głównym powodem wagarów była nuda (SP-17%, G-41%) oraz brak sympatii do przedmiotu/ nauczyciela z którym miała lekcje (SP-6%, G-35%).

Czynnikami chroniącym przed podejmowaniem zachowań ryzykownych i niepożądanych u dzieci i młodzieży są niewątpliwie dobre relacje z osobami dorosłymi. Uczniowie deklarują w przeważającej większości bardzo dobre lub raczej dobre relacje z opiekunami (łącznie SP-99%, G-93%). Należy zauważyć, że rozkład wyników, wbrew oczekiwaniom, nie zmienia się wraz z wiekiem- gimnazjaliści oceniają związki z rodzicami lub opiekunami, podobnie jak uczniowie szkół podstawowych, jako mocne i zażyłe. Dobre relacje z rodzicami to niewątpliwie zasób chroniący, który zostanie wykorzystany w planowaniu oddziaływań profilaktycznych poprzez tworzenie sojuszu rodzic-nauczyciel w przeciwdziałaniu uzależnieniom.

Równie obiecujące są wyniki dotyczące poziomu zaufania do rodzica w wypadku przeżywania poważnego problemu. Łącznie 87% uczniów szkoły podstawowej oraz 77% uczniów gimnazjum chciałoby lub raczej chciałoby podzielić się swoimi wątpliwościami z rodzicami. Ponadto 73% uczniów szkół podstawowych i 61% uczniów gimnazjum obdarza zaufaniem pedagogów.

Substancje psychoaktywne- alkohol, nikotyna, dopalacze

Na tle badań ogólnopolskich uczniowie wypadają korzystniej z inicjacją alkoholową i nikotynową. Aż 70% badanych gimnazjalistów (83,8% wynik ogólnopolski) oraz 23% uczniów szkół podstawowych w przeszłości próbowało jakiegokolwiek alkoholu. Natomiast 13% uczniów szkół podstawowych oraz 50% gimnazjalistów próbowało palić papierosy.

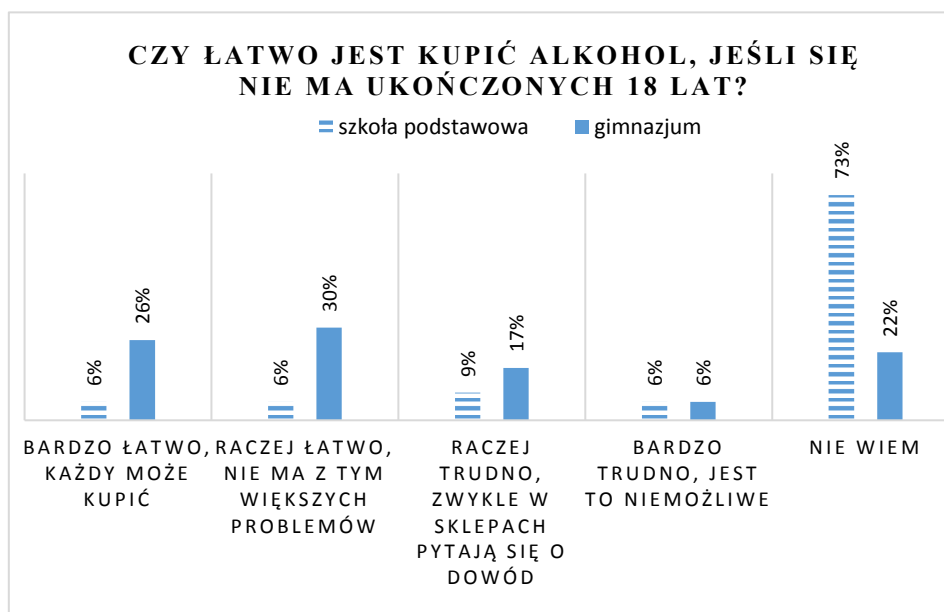
Najczęściej deklarowaną okolicznością inicjacji alkoholowej wśród uczniów szkoły podstawowej było towarzystwo rodziny (19%). Z kolei gimnazjaliści, oprócz przyzwolenia rodziny (19%) wskazali także na znajomych (23%). Wynik potwierdza prawidłowość związaną z psychospołecznym rozwojem człowieka w wieku dorastania. To utrzymania pozycji w grupie znajomych jest jedną z najsilniejszych motywacji, aby sięgnąć po alkohol. Ta prawidłowość zostanie wykorzystana planując oddziaływania profilaktyczne kierowane do dzieci i młodzieży w procesie uczenia się rówieśniczego. Jest to sytuacja w której dorastający człowiek czerpie pozytywne poglądy i postawy nie tylko od nauczyciela czy pedagoga, ale głównie od swoich rówieśników. Zostaną przeprowadzone odpowiednio dobrane ćwiczenia i zabawy, a uczniowie sami wyciągną wnioski dotyczące alkoholu mając okazję podzielić się nimi z grupą.

W większości przypadków uczniowie szkół podstawowych mieli jednorazowy kontakt z alkoholem (10%) lub próbowali go kilka razy w życiu (10%). Natomiast 15% gimnazjalistów sięga po alkohol rzadziej niż raz w miesiącu, 27% respondentów piło go kilka razy, a 2% spożywa go kilka razy w tygodniu. Jedynie 29% gimnazjalistów wskazało, że ten problem ich nie dotyczy.

Uczniowie gimnazjum najczęściej sięgają po piwo (18%), wino (6%), wódkę (14%), drinki (14%). Na 145 uczniów szkół podstawowych odpowiedzi udzieliło jedynie 27 osób które wskazywały na piwo (7%), wino (1%), wódkę (2%), drinki (1%).

Według subiektywnej oceny respondentów wynika, że 73% uczniów szkół podstawowych i 22% gimnazjalistów nie wie, czy da się kupić alkohol, gdy nie ma się ukończonych 18 roku życia (wykres nr 17). Może to sugerować, że ta część uczniów nigdy nie podejmowała próby nabycia alkoholu.

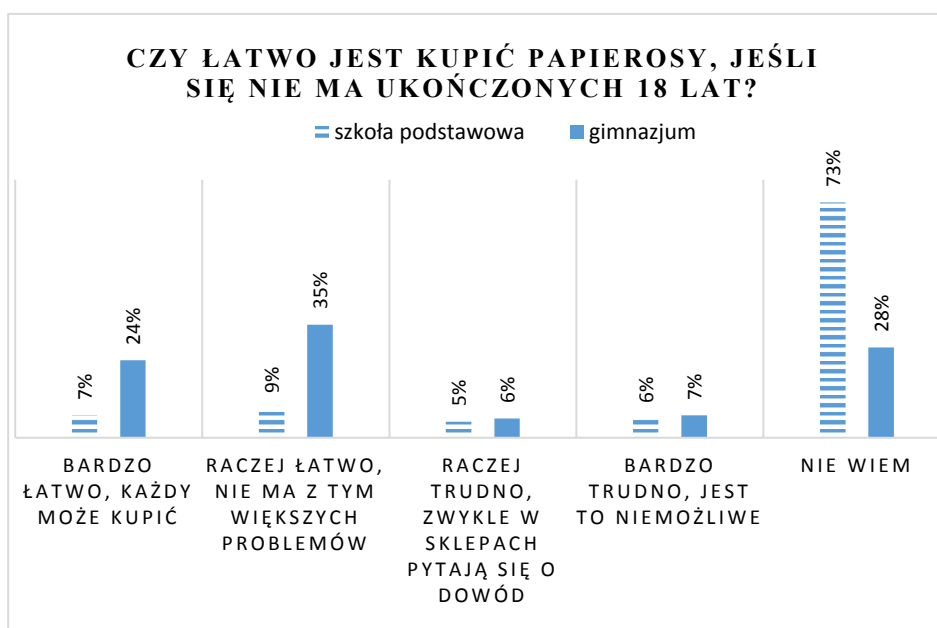
Wykres nr 17
Czy łatwo jest kupić alkohol jeśli się nie ma ukończonych 18 lat?

Mimo słabnącej popularności papierosów w naszym społeczeństwie są one wciąż atrakcyjną używką dla młodzieży. Uczniowie gimnazjum swój pierwszy kontakt z papierosem mieli przede wszystkim na spotkaniu ze znajomymi (28%). Niewielka część uczniów zapaliła pierwszego papierosa na terenie szkoły (6%), z rodziną (9%). Większość uczniów, którzy mają za sobą inicjację nikotynową aktualnie nie pali papierosów. Z kolei 9% młodzieży od czasu do czasu pali papierosy lub e-papierosy. Uczniowie szkół podstawowych prawie w większości oceniają, że ich koledzy raczej nie pali lub pali tylko kilka osób (łącznie 58%). Inaczej kształtują się wyniki wśród gimnazjalistów, ponieważ tylko 6% uczniów deklaruje, że ich koledzy raczej nie palą, a 35% z nich wskazuje, że między 10 a 20 kolegów pali.

Według subiektywnej oceny respondentów wynika, że 73% uczniów szkół podstawowych i 28% gimnazjalistów nie wie, czy da się kupić papierosy, gdy nie ma się ukończonych 18 roku życia (wykres nr 18).

Wykres nr 18
Czy łatwo jest kupić papierosy jeśli się nie ma ukończonych 18 lat?

Wyniki badań wskazują, że 2% (3 osoby) uczniów szkoły podstawowej i 20% (11 osób) gimnazjalistów miało styczność z dopalaczami lub narkotykami. Wśród gimnazjalistów okolicznością zażycia narkotyków lub dopalaczy była szkoła (4 osoby) i spotkanie ze znajomymi (3 osoby). Ponadto dwoje uczniów szkoły podstawowej udzieliło odpowiedzi, że „bierze codziennie lub prawie codziennie” narkotyki lub dopalacze. Z kolei 7 gimnazjalistów wskazało, że przyjęło je tylko kilka razy w życiu. W placówkach oświatowych zwiększony zostanie monitoring w tym zakresie.

Zdecydowana większość uczniów szkół podstawowych (94%), jak i gimnazjum (70%) nie wie, gdzie można kupić narkotyki lub dopalacze.

Uzależnienie od komputera/ Internetu i cyberprzemoc

Nadmierne korzystanie z Internetu staje się dziś niezwykle poważnym problemem społecznym. Na ryzyko uzależnienia szczególnie narażone są dzieci i młodzież, dla których Internet jest nieodłącznym elementem ich codziennej aktywności, życia społecznego oraz rozrywki. Ogólnopolskie badania wskazują, że problem staje się poważniejszy i wymaga reakcji rodziców, opiekunów i pedagogów. W Polsce 23% badanych nastolatków (11-16 lat) stwierdziło u siebie przynajmniej jeden z badanych symptomów nadużywania Internetu. Najczęściej występującym symptomem jest surfowanie po Internecie nawet wtedy, kiedy specjalnie nie jest to interesujące (38%).

Większość uczniów szkół podstawowych spędza przed komputerem od jednej do trzech godzin dziennie (łącznie 74%). Gimnazjaliści spędzają między 2 a 3 godziny (39%). Niestety, znaleźli się także uczniowie gimnazjum, którzy korzystają z komputera więcej niż 5 godzin dziennie (26%), co w praktyce może oznaczać, że po przyjściu ze szkoły korzystanie z komputera jest wśród tych uczniów jedyną formą spędzania czasu. Portale społecznościowe (SP-34%, G-63%), gry komputerowe (SP- 54%, G- 30%), forum/ czat (SP-11%, G-35%) są głównymi powodami spędzania czasu uczniów przed komputerem. Jednak 43% uczniów szkół podstawowych oraz 30% gimnazjum deklaruje, że brak dostępu do Internetu nie myłaby dla nich znaczenia lub wpływ ten byłby niewielki.

28% uczniów szkół podstawowych i 44% gimnazjalistów doświadczyło w przestrzeni internetowej zjawiska hatingu, nazywanego potocznie przez uczniów „hejowaniem”. Polega ono na otrzymywaniu obraźliwych komentarzy atakujących bezpośrednio osobę. Komentarze są widoczne publicznie w serwisach społecznościowych i często występują w formie zmasowanej. Ponadto uczniowie dość często otrzymywali wiadomości z obelgami (SP-14%, G-33%) oraz często padali ofiarami włamania na konto (SP-20%, G-31%).

Gry hazardowe

Spory odsetek uczniów korzystało z formy „rozrywki” jaką jest gra na automatach (SP-46%, G-50%). W porównaniu do gier hazardowych, internetowe gry „na pieniądze” np. poker są mniej popularne wśród dzieci i młodzieży (SP-12%, G-17%). Problem ten nie zostanie zbagatelizowany z uwagi na podatność wpadnięcia w nałóg hazardu w dorosłym życiu.

Diagnoza przedsiębiorców sprzedających napoje alkoholowe

Badania zostało przeprowadzone wśród sprzedawców napojów alkoholowych w punktach sprzedaży na terenie Gminy Mielno. Grupa stanowiła 40 sprzedawców (15 kobiet, 25 mężczyzn) na 82 punkty (49%). Większość to byli pracownicy sklepów, natomiast 4 osoby to pracodawcy. Średnia wieku respondentów 24 lata.

Niewątpliwie sprzedawcy napojów alkoholowych są ważną grupą, która może zarysować szczegółny obraz problemów związanych z alkoholem występujących w gminie. To oni spotykają się codziennie w swojej pracy z konsumentami tego napoju. Ich postawa wobec osób nabywających alkohol oraz przestrzeganie prawa w zakresie sprzedaży alkoholu mogą w znaczącym stopniu przyczynić się do ograniczenia problemów związanych z nadużywaniem alkoholu zarówno przez nieletnich, jak i dorosłych.

Badanie miało na celu poznanie postaw sprzedawców napojów alkoholowych względem następujących zagadnień:

- sprzedaży alkoholu osobom nieletnim,
- sprzedaży alkoholu osobom nietrzeźwym,

- spożywania alkoholu w miejscu jego sprzedaży,
- nieprzyjemne sytuacje zainicjowanych przez osoby spożywające alkohol.

Łącznie 55% badanych sprzedawców napojów alkoholowych stwierdziło, że alkohol zawarty w piwie oraz winie nie jest mniej groźny niż zawarty w wódce. Świadczy to o średnim poziomie świadomości respondentów. Aż łącznie 80% sprzedawców uważa, aby dostęp do napojów alkoholowych powinien być ograniczony lub kontrolowany. Tylko 15% respondentów jest odrębnego zdania.

Niepokojącym wskaźnikiem jest fakt, że łącznie tylko 30% respondentów opowiedziało się za tym, że osoby, które piją alkohol nie zagrażają bezpieczeństwu w ich lokalnym środowisku. Przeważająca liczba badanych (70%) zadeklarowała inaczej.

Spora część sprzedawców (łącznie 68%) ocenia, że łatwo i raczej łatwo jest kupić napój alkoholowy w lokalnych sklepach osobie poniżej 18 roku życia. Podobnie, jak badani rodzice, sprzedawcy reprezentują konstruktywne postawy dotyczące alkoholu: większość uważa, że picie alkoholu nie pomaga w trudnych sytuacjach życiowych (83%), a 85%, że nie powinno się pić nawet niewielkich ilości alkoholu przed prowadzeniem samochodu. Negatywne postawy wobec alkoholu i niski poziom świadomości jego szkodliwości wśród sprzedawców odzwierciedlają odpowiedzi na temat destruktywnego działania alkoholu na kobiety w ciąży. Łącznie, aż 26% badanych wskazało, że jego spożywanie nie stanowi zagrożenia dla życia matki i dziecka. W ramach programu zostaną podjęte działania edukacyjne oraz działania profilaktyczne mające na celu wzrost świadomości sprzedawców w zakresie negatywnych konsekwencji spożywania alkoholu.

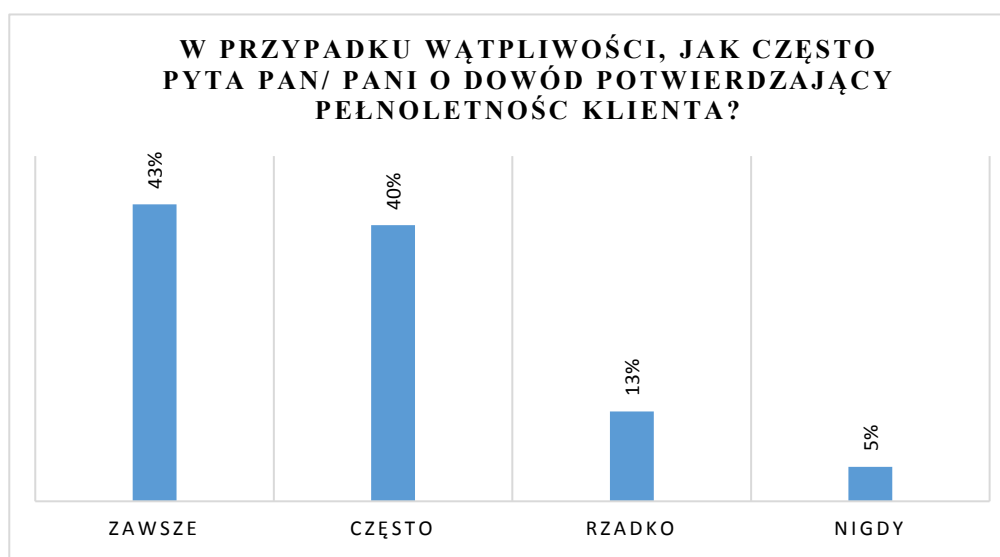
Sprzedawcy napojów alkoholowych uważają w większości (łącznie 75%), że alkohol nie powinien być dostępny dla osób poniżej 18 roku życia. Połowa respondentów uważa, że w okolicy jest zbyt dużo punktów sprzedaży napojów alkoholowych, a 38% się z tym nie zgadza. Respondenci deklarują przypadki prób kupna alkoholu przez osobę poniżej 18 roku życia, które zdarzają się kilka razy w miesiącu (38%) oraz tygodniu (33%).

Sprzedawcy przyznają (45%), że stosunkowo częstym zjawiskiem jest spożywanie alkoholu w obrębie sklepu. A 60% respondentów miało w ciągu ostatnich 3 miesięcy nieprzyjemne zajście związane ze spożywaniem alkoholu w jego obrębie. Co więcej, w 33% przypadkach była potrzebna wezwania policji/ straży miejskiej z prośbą o interwencję.

Tylko 30% badanych deklaruje, że nigdy nie sprzedała alkoholu osobie niepełnoletniej. Aż 15% deklaruje, że zdarza się im to często, a 40% że nie jest pewna. W przypadku wątpliwości co do wieku, niecała połowa badanych (43%) zawsze sprawdza dowody potwierdzające wiek, a 40% często robi to. 5% respondentów nigdy nie sprawdza dowodu (wykres nr 19).

Wykres nr 19

W przypadku wątpliwości, jak często pyta Pan/ Pani o dowód potwierdzający pełnoletność klienta?

W dniu 19 czerwca 2017r. zostało zorganizowane bezpłatne szkolenie dla przedsiębiorców oraz personelu prowadzących punkt sprzedaży napojów alkoholowych. Zaproszenie do udziału zostało pod koniec maja br. wysłane listownie do każdego przedsiębiorcy. Podczas szkolenia uczestnicy mogli uzyskać informacje z zakresu:

- przedstawienia problematyki związanej z konsumpcją alkoholu,
- omówienia aktualnych zasad regulujących zasady sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz przepisów m.in. kiedy i w jakich sytuacjach nie wolno podawać/ sprzedawać alkoholu, w jakich okolicznościach i z jakich powodów może zostać cofnięte zezwolenie, omówienie konsekwencji prawnych, w przypadku złamania obowiązującego prawa,
- konsekwencji wynikających z nieodpowiedzialnej sprzedaży alkoholu oraz prezentacji systemu kontroli punktu sprzedaży,
- praktycznych umiejętności w pracy sprzedawcy m.in. nauka asertywnej odmowy- jak skutecznie, ale z szacunkiem odmawiać obsługi?, procedura postępowania w sytuacjach nietypowych,

W bezpłatnym dla przedsiębiorców szkoleniu wzięło udział 17 osób z 9 punktów sprzedaży (3 sklepy, 6 gastronomii). W ramach programu zostaną podjęte kolejne próby działań edukacyjnych dla przedsiębiorców.

Łącznie 63% badanych oceniła bardzo dobrze i raczej dobrze funkcjonowanie kontroli sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy (wykres nr 20).

Wykres nr 20

Jak Pan/ Pani zdaniem funkcjonuje kontrola sprzedaży alkoholu w Pana/ pani miejscowości?

W okresie sezonu letniego 2017r. zostało przeprowadzone badanie próby zakupu alkoholu przez tzw. „tajemniczego klienta”. Badanie miało na celu uzmysłowienie sprzedawcom skali sprzedaży nieletnim alkoholom. Tajemniczym klientem była osoba która metrykalnie niedawno ukończyła 18-sty rok życia, dlatego w świetle prawa, jako osoba pełnoletnia nie łamała prawa, jednak jej wygląd i zachowanie powinno budzić uzasadnione wątpliwości u sprzedawcy. Sklepy zostały wyznaczone przez Urząd Miejski w Mielnie w następujących miejscowościach: Chłopy- 2, Gąski- 2, Łazy- 3, Mielno Osiedle Centrum- 18, Mielno Osiedle Unieście- 3, Sarbinowo- 6. Wyniki badań podczas pierwszego badania (lipiec/ sierpień 2017r.) wykazały, że wszyscy przedsiębiorcy prosili o okazanie dowodu. Z uwagi na to, że Wykonawca zlecenia po raz pierwszy spotkał się z takim wysokim wynikiem, na własny koszt powtórzył badanie (wrzesień 2017r.), z którego wynika, że w/:

- 10 punktach (30%) sprzedawcy prosili o okazanie dowodu tożsamości tajemniczego klienta,
- 12 punktach (36%) sprzedawcy sprzedali piwo nie prosząc o jakikolwiek dokument, aby zweryfikować wiek klienta,
- 11 punktach (34%) nie zostało przeprowadzone badanie, z uwagi na zamknięcie sklepu (10 punktów- 30%) oraz trudność w dotarciu do placówki- remont drogi w miejscowości Gąski (1 punkt- 4%).

Wśród wszystkich sprzedawców objętych badaniem został przeprowadzony projekt profilaktyczno-interwencyjny, szkolenie terenowe wskazujące na ewentualne konsekwencje cofnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, audyt (czy są widoczne informacje na temat szkodliwości alkoholu, zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia, czy są obecne osoby spożywające alkohol w obrębie sklepu, czy są osoby niepełnoletnie i sprzedające alkohol).

IV. ZASOBY KADROWE.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mielnie m.in.: inicjuje działania służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych, pełni funkcje doradczą i opiniującą przy konsultacji programu, podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego, podejmuje interwencje wobec rodziny dotkniętej przemocą w oparciu o procedurę Niebieskiej Karty, opiniuje wnioski o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych pod względem zgodności z uchwałą Rady Gminy Mielno, dokonuje kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, współpracuje z rodziną dotkniętą przemocą w oparciu.

Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie m.in.: prowadzi pomoc osobom, rodzinom w przezwyciężaniu ich problemów. Podejmuje działania pomocowe i interwencyjne w momencie kryzysowym. Ponadto współdziała z innymi podmiotami przy rozwiązaniu problemu i przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie np. zawiadomienie do prokuratury o podejrzeniu przestępstwa.

Placówki oświatowe na wszystkich poziomach edukacyjnych m.in.: prowadzą profilaktyczną działalność informacyjno- edukacyjną w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży, rodziców, uruchamia procedurę Niebieskiej Karty w sytuacji występowania przemocy w rodzinie.

Placówki wsparcia dziennego (światlice opiekuńczo- wychowawcze, socjoterapeutyczne) m.in.: zapewniają opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizują czas wolny, zabawę i zajęcia sportowe, rozwijają zainteresowania dzieci i młodzieży.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mielnie m.in.: prowadzi pracę socjalną z rodzinami z problemami uzależnień, prowadzi działania na rzecz dożywiania dzieci, prowadzi działania z zakresu pomocy osobom bezdomnym uzależnionym od alkoholu, motywuje do podjęcia leczenia odwykowego, udziela pomocy finansowej osobom, które podjęły leczenie odwykowe, uruchamia procedurę Niebieskiej Karty w sytuacji występowania przemocy w rodzinie.

Klub Integracji Społecznej m.in.: prowadzi integrację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Straż Miejska w Mielnie m.in.: kontroluje placówki prowadzące obrót alkoholem w zakresie zgodności sprzedaży napojów alkoholowych z aktualnymi wydanymi zezwoleniami oraz przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń, egzekwuje zakaz spożywania alkoholu w miejscu publicznym.

Posterunek Policji w Mielnie, Komisariat Policji I w Koszalinie m.in.: ochrania rodziny przed sprawcą przemocy, kontroluje funkcjonowanie placówek prowadzących obrót alkoholem, egzekwuje zakaz spożywania alkoholu w miejscu publicznym, prowadzi systematyczne kontrole trzeźwości kierowców, interweniuje w przypadkach zakłócania porządku publicznego, uruchamia procedurę Niebieskiej Karty w sytuacji występowania przemocy w rodzinie.

Sąd Rejonowy w Koszalinie m.in.:

- III Wydział Rodzinny i Nieletnich: orzeka o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu oraz ustanawia nadzór kuratora, podejmuje działania wobec rodzin niewydolnych wychowawczo,
- II Wydział Karny: orzeka w sprawach przemocy domowej oraz czynów zabronionych popełnianych przez sprawców będących pod wpływem alkoholu,
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej: prowadzi działania wobec osób stosujących przemoc oraz skazanych za inne przestępstwa popełnione pod wpływem alkoholu, wykonuje orzeczenia w sprawach rodzinnych dotyczących rodzin dysfunkcyjnych i niewydolnych wychowawczo z problemem alkoholowym, sprawuje nadzór nad przebiegiem realizacji zobowiązania do poddania się leczeniu odwykowemu.

Prokuratura Rejonowa w Koszalinie m.in.: kieruje do sądu wnioski o objęcie obowiązkiem leczenia odwykowego, prowadzi działania zmierzające do ukarania osób stosujących przemoc.

Placówki szpitalne m.in.: udzielają wczesnej specjalistycznej pomocy medycznej pacjentom pod wpływem alkoholu i środków odurzających, udzielają wsparcia i prowadzą pacjentów uzależnionych, uruchamiają procedurę Niebieskiej Karty w sytuacji występowania przemocy w rodzinie.

Podstawowa Opieka Zdrowotna m.in. podejmuje wczesne rozpoznawanie ryzykownego i szkodliwego picia alkoholu i wynikających z tego szkód zdrowotnych, podejmuje interwencje w celu ograniczania picia alkoholu przez pacjentów, stosuje procedury przesiewowe służące wczesnemu wykrywaniu uzależnienia od alkoholu, kieruje osoby z podejrzeniem uzależnienia do konsultacji w placówkach specjalistycznych, udziela podstawowych świadczeń osobom uzależnionym i współuzależnionym, uruchamia procedurę Niebieskiej Karty w sytuacji występowania przemocy w rodzinie, wypełnienie bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego dla osób doświadczających przemocy w rodzinie (obowiązek lekarza).

Organizacje pozarządowe m.in.: realizują zadania publiczne w zakresie określonym w programie współpracy.

V. ADRESACI PROGRAMU.

Adresatami programu są mieszkańcy gminy Mielno, a w szczególności dzieci i młodzież, osoby „ryzykownie pijące” oraz osoby uzależnione i współuzależnione.

VI. CELE GŁÓWNE PROGRAMU.

1. Ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych oraz podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców z zakresu uzależnień.
2. Ograniczenie używania narkotyków oraz zmniejszenie skali związanych z tym problemów zdrowotnych i społecznych.

VII. CELE SZCZEGÓŁOWE, ZADANIA, REALIZATORZY, WSKAŹNIKI PROGRAMU.

1. Realizowanie rekomendowanych programów profilaktycznych oraz działań o charakterze informacyjno-edukacyjnym.

- 1) realizacja zadań mających na celu edukację społeczną mieszkańców gminy Mielno poprzez:
 - a) finansowanie kampanii informacyjno-edukacyjnych/ artykułów prasowych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień,
 - b) finansowanie szkoleń m.in. konferencji, seminariów dla osób zajmujących się problematyką rozwiązywania problemów uzależnień,
- 2) edukacja mieszkańców w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, rozwijająca umiejętności wychowawcze rodziców, poprawy relacji między uczniami poprzez m.in. warsztaty/ szkolenia dla rodziców, teatralne przedstawienia profilaktyczne, rekolekcje profilaktyczne, szkoły wychowawców,
- 3) realizacja szkolenia/ kursu dla osób prowadzących pozalekcyjne zajęcia (w tym sportowe) z zakresu znajomości strategii profilaktycznych, zasad pracy z dziećmi i młodzieżą z grupy ryzyka, sytuacji psychologicznej dzieci w rodzinie alkoholowej, organizacja i finansowanie kontroli, superwizji/ konsultacji dla wychowawców udzielających m.in. pomocy psychologicznej dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym/ problemem przemocy,
- 4) zakup i dystrybucja materiałów edukacyjno- informacyjnych, realizacja kampanii informacyjnej/ szkolenia dla przedsiębiorców i ich pracowników z zakresu m.in. zakazu sprzedaży i podawania alkoholu osobom nieletnim, konieczności weryfikacji wieku młodych klientów poprzez sprawdzenie dowodu osobistego,

- 5) realizacja rekomendowanych programów profilaktycznych/ działań o charakterze informacyjno-edukacyjnym dla dzieci i młodzieży m.in. z rodzin z problemem alkoholowym poprzez prowadzenie zajęć pozalekcyjnych m.in. wokalnych, muzycznych, teatralnych, szachowych, sportowych, form graficznych i użytkowych, edukacyjno-rozwojowych,

Realizatorzy

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mielnie i/lub
- Urząd Miejski w Mielnie i/lub
- Placówki oświatowe/ instytucja kultury i/lub
- Organizacje pozarządowe

Wskaźniki realizacji zadania

- liczba przeprowadzonych kampanii/ szkoleń/ konferencji/ seminariów dotyczących problematyki uzależnień,
- liczba rodziców uczestniczących w organizowanych dla nich zajęć,
- liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach w ramach gminnego programu.

2. Podejmowanie działań o charakterze interwencyjnym w sytuacji nadużywania napojów alkoholowych/ używania narkotyków oraz stosowania przemocy.

- 1) realizacja projektów w szczególności: rozpoznanie sytuacji dziecka i jego rodziny oraz podejmowanie działań w celu zabezpieczenia dalszej pracy z rodziną,
- 2) prowadzenie telefonu dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mielnie,
- 3) wsparcie osób doznających przemocy domowej powiązanej z nadużywaniem alkoholu przez osobę wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc,
- 4) udzielanie pomocy osobom z problemem alkoholowym i ich rodzinom przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mielnie, w szczególności:
 - a) motywowanie osoby uzależnionej do podjęcia leczenia,
 - b) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej,
 - c) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczenia w zakładzie leczenia odwykowego,
 - d) wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Miejskiej Mielna w sprawie limitu punktów sprzedaży napojów alkoholowych (zgodnie z art. 18 ust. 3a ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi),
 - e) kontrolowanie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia (zgodnie z art. 18 ust. 8 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi),
 - f) prowadzenie ewidencji osób uzależnionych i współuzależnionych zarejestrowanych w komisji,
 - g) remont i wyposażenie siedziby Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mielnie,
 - h) udział członków w pracach gminnego zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mielnie:

- Przewodniczący komisji otrzymuje miesięcznie zryczałtowane wynagrodzenie w wysokości 35%,
- Wiceprzewodniczący komisji otrzymuje miesięcznie zryczałtowane wynagrodzenie w wysokości 25%,
- Członek komisji otrzymuje miesięcznie zryczałtowane wynagrodzenie w wysokości 15%,

kwoty bazowej ustalonej na podstawie art. 25 ust. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017r. poz. 1875 ze zm.). Za każdą nieobecność członka w pracach komisji potrąca się 25% wynagrodzenia. Potrąceń za nieobecność nie dokonuje się w przypadku delegowania przez Przewodniczącego komisji, w tym samym czasie do innych prac na rzecz komisji.

Członkom komisji przysługują należności za pokrycie kosztów związanych z podróżą służbową na zasadach określonych w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz. U. z 2002r. Nr 27 poz. 271 ze zm.), zastrzeżeniem, iż podróżą służbową jest wykonywanie zadań poza gminą Mielno przez członków komisji określonych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2018 rok.

- 5) udzielanie pomocy rodzinom, w której występuje problem uzależnień, pomocy psychospołecznej i prawnej poprzez prowadzenie spotkań ze specjalistami, finansowanie zajęć terapeutycznych w tym spotkania absolwentów,
- 6) organizacja wsparcia przed i po leczeniu osób uzależnionych oraz rodzin poprzez działalność grup wsparcia o charakterze samopomocowym i edukacyjnym,
- 7) prowadzenie pomocy mieszkańcom z problemem alkoholowym w placówce w Mielenku (w tym koszty utrzymania),
- 8) udział w szkoleniach i podnoszenie kwalifikacji osób realizujących program m. in. z zakresu uzależnień/ substancji psychoaktywnych, przemocy, współpracy zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie/ gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, procedur kierowania na leczenie odwykowe, metod pracy w rodzinie z problemem uzależnienia oraz przemocy, wypalenia zawodowe, strategii i technik radzenia sobie ze stresem, zasad kontroli i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zasad wydawania/ wygaszania/ cofania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- 9) finansowanie i wspieranie działań Centrum Psychoterapii i Leczenia Uzależnień ANON w Koszalinie, Oddział Polskiego Towarzystwa Zapobiegania Narkomani w Koszalinie,

Realizatorzy

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mielnie i/lub
- Urząd Miejski w Mielnie i/lub
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mielnie i/lub
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i/lub
- Placówki oświatowe/ instytucja kultury i/lub
- Organizacje pozarządowe

Wskaźniki realizacji zadań

- liczba osób nietrzeźwych dowiezionych do Ośrodka Terapii i Opieki Nad Nietrzeźwymi w Koszalinie,

- liczba interwencji w związku ze spożywaniem alkoholu/ zażywaniem narkotyków w miejscach publicznych i prewencyjnego oddziaływania na osoby uzależnione,
- liczba zarejestrowanych wniosków o zastosowanie wobec osoby uzależnionej obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mielnie,
- liczba przeprowadzonych rozmów motywujących do podjęcia leczenia przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mielnie,
- liczba osób, które skorzystały z telefonu zaufania prowadzonego przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mielnie,
- liczba skontrolowanych obiektów, w których prowadzona jest sprzedaż napojów alkoholowych przez Straż Miejską w Mielnie oraz Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mielnie,
- liczba skontrolowanych przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych (oświadczenia o wartości sprzedaży napojów alkoholowych),
- liczba wszczętych postępowań procedury Niebieskiej Karty przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mielnie,
- liczba odbytych szkoleń osób realizujących program.

3. Podejmowanie działań o charakterze terapeutycznym, prowadzących m.in. do poprawy stanu psychofizycznego osób uzależnionych i ich rodzin.

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu/ narkotyków, w tym dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:
 - a) wsparcie osób doznających przemocy domowej;
 - b) zajęcia socjoterapeutyczne/ opiekuńczo- wychowawcze dla dzieci i młodzieży m.in. z rodzin z problemem alkoholowym realizowana w placówkach wsparcia dziennego na terenie gminy;
- 2) realizowanie kampanii, debat w placówkach wsparcia dziennego na terenie gminy.

Realizatorzy

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mielnie i/lub
- Urząd Miejski w Mielnie i/lub
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i/lub
- Placówki oświatowe/ instytucja kultury i/lub
- Organizacje pozarządowe

Wskaźniki realizacji zadań

- liczba pacjentów, którzy otrzymali pomoc w placówce leczenia uzależnień,
- liczba dzieci uczestniczących w zajęciach organizowanych w placówkach wsparcia dziennego,
- odsetek dzieci z rodzin z problemem alkoholowym uczestniczących w zajęciach organizowanych w placówkach wsparcia dziennego

4. Wspieranie procesu zdrowienia i prawidłowego funkcjonowania społecznego osób uzależnionych od alkoholu/ narkotyków i członków ich rodzin.

- 1) dofinansowanie letnich obozów/ ferii letnich/ półkolonii profilaktycznych dla dzieci i młodzieży m.in. z rodzin z problemem alkoholowym,
- 2) wspieranie zatrudnienia socjalnego osób uzależnionych od alkoholu lub narażonych na wystąpienie problemu uzależnienia od alkoholu, poprzez dofinansowanie Klubu Integracji Społecznej działającego w strukturze MOPS w Mielnie,
- 3) profilaktyka uzależnień skierowana do grup ryzyka m.in. uczniów szkół podstawowych,
- 4) tworzenie, remont, modernizacja, utrzymanie i wyposażenie bezpiecznych miejsc spędzania czasu wolnego (terenów zielonych), rekreacji, sportu oraz zabaw przy placówkach wsparcia dziennego,
- 5) budowa, adaptacja, modernizacja, utrzymanie, wyposażenie placówek wsparcia dziennego na terenie gminy,
- 6) dofinansowanie zatrudnienia trenera środowiskowego na ogólnodostępnym boisku sportowym wybudowanym w ramach programu „Moje boisko- Orlik 2012” w Gąskach,
- 7) zakup, legalizacja alkomatów ogólnodostępnych dla mieszkańców w celu samodzielnego sprawdzania stanu trzeźwości (działanie profilaktyczne),
- 8) dofinansowanie zadań Straży Miejskiej w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy o ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w tym: kontrola punktów sprzedaży, działania związane z podniesieniem bezpieczeństwa publicznego, przeciwdziałanie zjawisku nietrzeźwości kierowców i w miejscach publicznych,
- 9) zapewnienie dzieciom i młodzieży bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki przy placówkach wsparcia dziennego/ szkołach podstawowych, w których funkcjonują placówki wsparcia dziennego, poprzez rozbudowę, budowę, modernizację zewnętrznego monitoringu wizyjnego.

Realizatorzy

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mielnie i/lub
- Urząd Miejski w Mielnie i/lub
- Straż Miejska w Mielnie i/lub
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i/lub
- Placówki oświatowe/ instytucja kultury i/lub
- Organizacje pozarządowe

Wskaźniki realizacji zadań (wskaźnik produktu)

- liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w letnich obozach profilaktycznych/ profilaktycznych ferii letnich,
- liczba osób korzystających z oferty KIS,
- odsetek osób uzależnionych od alkoholu/ narażonych na wystąpienie problemu uzależnienia od alkoholu, uczestniczących w programie/ programach realizowanych przez KIS,

VII. MONITORING PROGRAMU.

1. Zlecenie badań, opracowań i innych raportów dotyczących problemu uzależnienia od alkoholu i narkotyków na terenie gminy.
2. Weryfikacja projektów i zadań finansowanych w ramach programu.
3. Podejmowanie współpracy z podmiotami realizującymi zadania w ramach programu.

VIII. WYPOSAŻENIE WYKONAWCÓW/ REALIZATORÓW PROGRAMU.

1. Dopuszczenie realizatorów w sprzęt niezbędny do udzielania świadczeń.
2. Dofinansowanie kosztów lokalowych m.in. eksploatacja oraz innych podmiotów świadczących usługi na rzecz profilaktyki w zakresie wynikającym z realizacji programu.
3. Dokonywanie zakupów, zlecenie usług, materiałów informacyjnych, edukacyjnych, literatury i czasopism specjalistycznych na potrzeby realizacji programu.
4. Sfinansowanie etatów zajmujących się realizacją programu (w tym placówek wsparcia dziennego).

IX. POSTANOWIENIA KOŃCOWE.

Jednostką odpowiedzialną za koordynację, realizację, monitoring efektywności programu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mielnie. Pozostałymi wspierającymi realizatorami są wskazane jednostki w programie w ramach zatwierdzonych planów finansowych.

Nadzór nad realizacją zadań sprawuje Burmistrz Mielna.

Przewodniczący Rady Miejskiej Mielna

Tadeusz Jarząbek